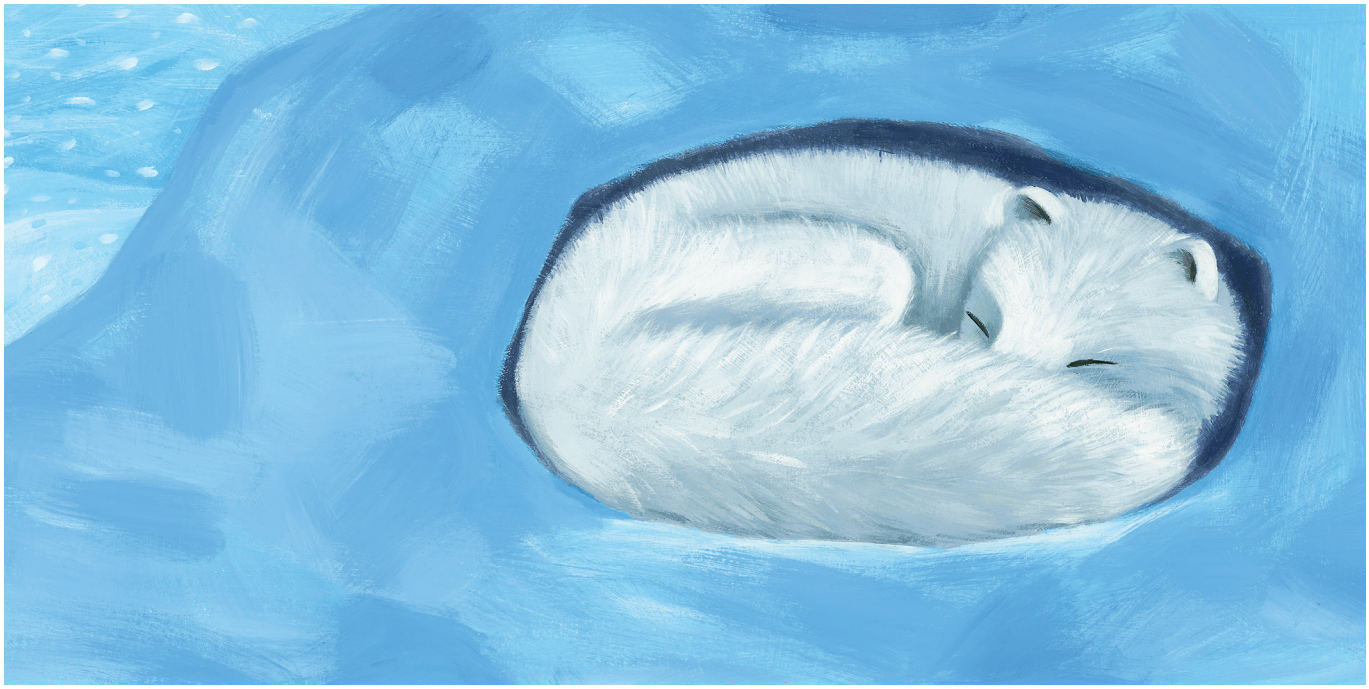

Ill. Inger Lise Belsvik

Aktivitet 26: Reflektion

TEMA: Reflektion kring fjällrävspopulationens status och utsättning av fjällräv för att rädda arten samt Reflektion över fjällräv kontra rödräv – vem har störst rätt att leva på fjället?

TIDSÅTGÅNG: 30–60 minuter, beroende på aktivitetens omfattning. Det går också att göra ett upplägg med flera diskussioner, där eleverna byter tema och sida.

PERIOD PÅ ÅRET: Aktiviteten kan genomföras utomhus och inomhus, i slutet av projektperioden.

UTRUSTNING

Elevernas fjällrävsmappar kan användas som facklitteratur/stödlitteratur för diskussion.

BAKGRUND

Fjällrävspopulationens status är kanske inte så enkel att förstå för barn i denna åldersgrupp. De ska ändå öva sig på färdigheterna att diskutera och argumentera för och emot något – utan att det blir personligt eller uppstår bråk.

GENOMFÖRANDE

1. Detta kan göras som en paneldebatt eller i gruppdiskussioner så att alla eleverna deltar i en diskussion.
2. Paneldebatt:
   - »En panel lottas bland elevgrupperna. Panelen ska tilldelas roller inom spannet av åsikter om det som ska diskuteras.
   - »Resten av klassen är publik.
   - »Varje paneldeltagare får en ”anhängargrupp” i publiken.
   - »Läraren styr debatten. På så sätt lär sig eleverna hur en debatt ska styras.
   - »Innan diskussionen börjar kan panelen gärna skriva ner några argument som de kan använda.
   - »Läraren avgör i hur hög grad ”publiken” får delta i debatten.
3. Gruppdiskussioner:
   - »Eleverna delas upp i två stora grupper.
   - »Grupp 1 ska diskutera: Reflektion kring fjällrävspopulationens status och utsättning av fjällräv. Är det rätt att hålla vilda djur i hägn, avla fram valpar och sedan sätta ut valparna i naturen? Varför/varför inte?
   - »Grupp 2 ska diskutera: Fjällräv kontra rödräv – vem har störst rätt att leva på fjället? Om fjällräven håller på att dö ut, kan inte rödräven få överta fjällrävens tidigare revir? Varför/varför inte?
   - »Varje grupp delas upp en gång till i mindre diskussionsgrupper: en för och en emot påståendena. Diskussionsgruppernas storlek beror på klassens storlek och möjligheter. Detta bedöms lättast av läraren.
   - »Diskussiongrupperna tilldelas en åsikt/hållning som de ska ha under diskussionen. Det blir en grupp på var sida av temat.Se även dialogträffsövning – tydligare beskrivning – utarbeta dialogkort?
   - »Det ska finnas en lärare närvarande som ser till att eleverna jobbar sig igenom stegen i övningen. Alla bör vara aktiva. Innan diskussionen börjar kan eleverna gärna skriva ner några argument som de kan använda. Läraren bör gå runt lite och gärna sitta ner hos grupper som behöver öva på att arbeta koncentrerat på en sådan uppgift.
   - »Förslag att filma åsikterna till en egen film. Och sedan diskutera efteråt i grupp.

4. Värderingsövningar:

» Låt alla elever ta ställning i olika värderingsövningar, där inget är rätt eller fel åsikt. Reflektera tillsammans i större eller mindre grupper.

» Stå på linje där ena ändan är ja och den andra nej.
- Har rödräven rätt att leva på fjället?
- Är det rätt att hålla vilda djur i hägn?
- Behöver vi fjällrävar?

» Det går också att ställa liknande värderingsfrågor ja/nej, när eleverna sitter på stolar och de får resa sig vid ”Ja”.

» Fyra hörn är en övning där 4 alternativa svar finns. Ett av hörnen kan vara ”jag vet inte”. Eleverna ställer sig i hörnet som passar deras åsikt. Det är tillåtet att ändra hörn när reflektionen görs tillsammans med läraren.

» Förslag på fråga: Vilken av dessa arter har mest rätt att leva (på fjället)?
1. Fjällräv 2. Rödräv 3. Människan 4. Jag vet inte

Kunskapsmål

Eleverna ska lära sig argumentera och omsätta kunskap i meningar. Eleverna ska lära sig diskutera och komma med motargument till en motpart i en diskussion.

BIOLOGI:

» Tolkning och granskning av information med koppling till biologi, till exempel artiklar i tidningar och filmer i digitala medier (åk 4–6).

SVENSKA:

» Informationssökning i några olika medier och källor (åk 4–6).

» Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med källkritiska förhållningssätt (åk 4–6).

» Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser (åk 4–6).